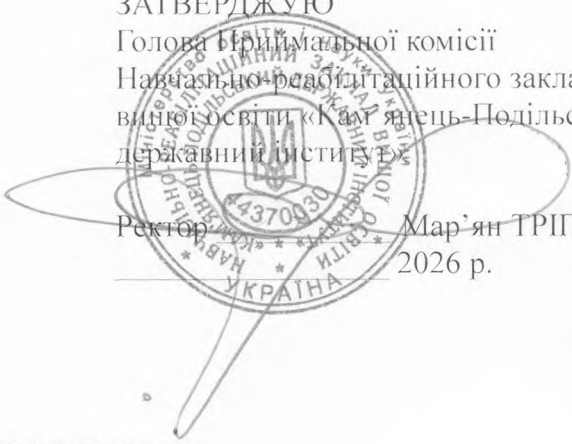

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

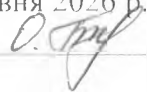
Голова Приймальної комісії
Навчально-реабілітаційного закладу
вищої освіти «Кам'янець-Подільський
державний інститут»

Ректор Мар'ян ТРИПАК
2026 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ ЗАМІСТЬ ЄФВВ
З ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

при прийомі на навчання для здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти
на основі НРК6, НРК7

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри публічного управління, менеджменту та
інклюзивної економіки імені В. Слободяна
факультету економіки, управління та діджиталізації
Протокол № 12 від 12 травня 2026 р.
В. о. завідувача кафедри Олена БАЧИНСЬКА

Кам'янець-Подільський, 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит замість єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) є формою вступного випробування в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», що передбачає визначення рівня фахової підготовленості вступників відповідно до програми предметного тесту ЄФВВ для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра.

Фаховий іспит замість ЄФВВ проходять вступники, які відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» у 2026 р. <https://kpdi.edu.ua/wp-content/uploads/2026/05/Pravyla-pryjomu-2026-NRZVO-KPDI.pdf> мають право на участь у конкурсному відборі за результатами фахового іспиту замість єдиного фахового вступного випробування. До таких осіб належать категорії вступників, визначені Правилами прийому.

Метою проведення фахового іспиту є перевірка рівня теоретичних знань, практичних умінь, професійних компетентностей та здатності вступника застосовувати їх для розв'язання фахових завдань, необхідних для успішного навчання за відповідною освітньою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Фаховий іспит проводиться у формі усного опитування відповідно до затвердженої програми вступного випробування. Оцінювання здійснює екзаменаційна комісія шляхом безпосереднього спілкування зі вступником.

Фаховий іспит проводиться в очному форматі в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» з обов'язковою відеофіксацією перебігу вступного випробування відповідно до вимог Правил прийому. Для вступників, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, територіях активних бойових дій або проходять військову службу, за рішенням Приймальної комісії фаховий іспит може бути проведений з використанням технологій дистанційного зв'язку відповідно до вимог чинного законодавства та Правил прийому.

Тривалість фахового іспиту становить до 60 хвилин, з яких до 45 хвилин відводиться на підготовку вступника до відповіді та до 15 хвилин – на усну відповідь і співбесіду з членами предметної екзаменаційної комісії.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Програма предметного тесту з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7, затверджена наказом Міністерства

освіти і науки України від 21 листопада 2025 року № 1533
https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/yedki-iefvv-ievi-ievv/ycfvv-2025/21-11-2025/programa-jefvv-ekonomika-ta-miznarodna-ekonomika.pdf?__cf_chl_tk=osc6YdD2Nw8w8OaQcVc5jtPpJl0ebqzcoEKqDdtk_ZE-1782056281-1.0.1.1-jDgm8I37t03zcn0_4k1AFzW2sUVMpvJTmv8m_JRqI90

УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

Тематика випробування охоплює такі змістові розділи: мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємства, міжнародні економічні відносини.

Ключові питання з дисципліни «**Мікроекономіка**», що виносяться на фахове вступне випробування:

1. Предмет і функції економічної науки.
2. Рівні економічного аналізу: мікроекономіка, макроекономіка, мезоекономіка, мегаекономіка.
3. Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору. Альтернативна вартість.
4. Загальнонаукові методи економічного аналізу. Граничний аналіз. Економічні показники. Номінальні і реальні змінні. Поняття нормативної і позитивної економіки.
5. Попит і закон попиту. Аналіз змін попиту та величини попиту. Нецінові визначники попиту.
6. Суть та види еластичності попиту.
7. Цінова еластичність попиту і загальний виторг виробництва.
8. Пропозиція і закон пропозиції. Аналіз змін пропозиції та величини попиту. Нецінові визначники пропозиції.
9. Ринкова рівновага. Визначення рівноважної ціни та рівноважної кількості товару.
10. Прямий і непряний вплив держави на ринкову рівновагу.
11. Корисність в економічній науці та проблема її виміру.
12. Функція корисності.
13. Сукупна і гранична корисність.
14. Сутність раціонального вибору споживача.
15. Криві байдужості та їх властивості.
16. Бюджетне обмеження та можливості споживача.
17. Параметри функціонування підприємства як мікроекономічної моделі.
18. Поняття і параметри виробничої функції. Виробнича функція з одним змінним фактором.
19. Виробнича функція з двома змінними факторами.

20. Крива виробничої байдужості (ізокванта): поняття і властивості. Лінія однакових витрат виробництва (ізокоста).

21. Економічний і бухгалтерський підходи до визначення витрат виробництва.

22. Явні і неявні витрати виробництва. Економічний, бухгалтерський і нормальний прибуток.

23. Постійні, змінні та сукупні витрати виробництва.

24. Середні і граничні витрати виробництва у довгостроковому та короткостроковому періодах.

25. Сутність ринкової структури. Види ринкових структур.

26. Суть, ознаки та умови функціонування досконалої конкуренції.

27. Характерні ознаки ринкової структури чистої монополії. Види монополій.

28. Порівняльна оцінка конкурентного та монопольного ринків.

29. Характерні ознаки ринкової структури монополістичної конкуренції.

30. Особливості організації олігопольного ринку. Види олігополій.

Ключові питання з дисципліни «**Макроекономіка**», що виносяться на фахове вступне випробування:

1. Система національних рахунків. Основні макроекономічні показники: валовий внутрішній продукт, чистий внутрішній продукт, національний дохід.

2. Методи обчислення ВВП: за витратами, за доходами, виробничий метод.

3. Індекси цін та їх види. Індекс споживчих цін.

4. Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП.

5. Кейнсіанські функції споживання та заощадження.

6. Гранична і середня схильність до споживання та заощадження.

7. Суть та види інвестицій.

8. Сукупні видатки. Рівноважний рівень ВВП. Кейнсіанський хрест.

9. Інфляційний і рецесійний розриви.

10. Сукупний попит: суть та структура. Крива сукупного попиту та її переміщення.

11. Сукупна пропозиція: суть та чинники впливу. Крива сукупної пропозиції та її переміщення.

12. Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції в довгостроковому та короткостроковому періодах.

13. Макроекономічна нестабільність та її прояви.

14. Діловий цикл та його фази. Причини економічних коливань.

15. Інфляція: суть, причини виникнення, види та соціально-економічні наслідки.

16. Антиінфляційна політика: суть та види.
17. Безробіття: сутність, види та наслідки.
18. Грошовий ринок та його агрегати.
19. Попит на гроші. Пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку.
20. Центральний банк та його функції.
21. Монетарна політика: суть, цілі та види.
22. Фіскальна політика: суть та види.
23. Крива Лаффера та її економічний зміст.
24. Суть та типи економічного зростання.
25. Фактори економічного зростання: фактори попиту, ефективності, соціокультурні та інституційні фактори.
26. Людські ресурси та людський розвиток.
27. Індекс людського розвитку та його складові.
28. Об'єкти та суб'єкти соціальної політики.
29. Види та інструменти соціальної політики.
30. Державні соціальні стандарти.

Ключові питання з дисципліни «Економіка підприємства», що виносяться на фахове вступне випробування:

1. Поняття підприємства, цілі та напрями його діяльності.
2. Види підприємств: за формою власності, національною належністю капіталу та за масштабами діяльності.
3. Види та характеристика господарських товариств.
4. Види об'єднань підприємств.
5. Середовище господарювання підприємства: внутрішнє, проміжне та зовнішнє.
6. Поняття управління. Функції та методи управління підприємством.
7. Типи організаційних структур управління підприємствами.
8. Поняття виробничої структури та соціальної інфраструктури підприємства.
9. Суспільні форми організації виробництва.
10. Планування: сутність та різновиди планів підприємства.
11. Бізнес-план: призначення та розділи.
12. Поняття та класифікація основних засобів підприємства.
13. Амортизація основних засобів та методи її нарахування.
14. Моральний та фізичний знос.
15. Оцінка ефективності використання основних засобів підприємства.
16. Сутність, склад та характеристика оборотних коштів підприємства.
17. Показники ефективності використання оборотних коштів підприємства.

18. Поняття та класифікація нематеріальних активів.
19. Поняття і класифікація інвестицій.
20. Поняття та класифікація інновацій.
21. Поняття та класифікація персоналу підприємства.
22. Поняття та функції заробітної плати на підприємстві.
23. Форми та системи оплати праці на підприємствах.
24. Мотивація персоналу: сутність та методи (економічні і неекономічні).
25. Дохід та прибуток підприємства (валовий та чистий).
26. Поняття, види та показники рентабельності.
27. Поняття собівартості продукції та схема її формування.
28. Поняття та класифікація витрат підприємства.
29. Види цін на продукцію: сутність та функції.
30. Ефект та ефективність діяльності підприємства: сутність та відмінності.

Ключові питання з дисципліни «**Міжнародні економічні відносини**», що виносяться на фахове вступне випробування:

1. Міжнародна економічна система сутність та її елементи.
2. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти та структурні рівні міжнародних економічних відносин.
3. Форми міжнародних економічних відносин.
4. Теорії міжнародної торгівлі.
5. Форми, методи та показники міжнародної торгівлі товарами.
6. Поняття та форми міжнародної торгівлі.
7. Методи міжнародної торгівлі товарами. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки (біржі, аукціони).
8. Показники міжнародної торгівлі.
9. Зовнішньоторговельний контракт: види, структура, функції.
10. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2020).
11. Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами: тарифні та нетарифні інструменти торговельної політики.
12. Класифікація ЮНКТАД нетарифних інструментів
13. Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ (ГАТС).
14. Поняття міжнародної міграції робочої сили. Зовнішня і внутрішня міграція робочої сили. Міжнародна міграція робочої сили: еміграція, імміграція, реїміграція.
15. Основні причини, напрямки та закономірності міжнародної міграції робочої сили.
16. Світовий ринок праці: сутність та специфіка, функції та сегменти.

17. Рівні та методи регулювання міжнародної міграції праці.
18. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу.
19. Форми передачі та захисту технологій. Способи комерційного і некомерційного міжнародного трансферу технологій.
20. Інституційне регулювання світового ринку технологій.
21. Валюта: поняття та види.
22. Типи валютних систем.
23. Світовий валютний ринок. сутність, функції, структура, суб'єкти.
24. Валютне регулювання, його види. Валютна політика та її інструменти.
25. Поняття, функції та форми міжнародного кредиту.
26. Види, показники зовнішнього боргу. Методи та інструменти управління зовнішнім боргом.
27. Міжнародні розрахунки: поняття, форми та типи.
28. Валютний кліринг: поняття, причини використання, види.
29. Платіжний баланс: поняття, структура, фактори впливу та методи врівноваження.
30. Типи міжнародної економічної інтеграції.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційний білет містить 3 питання, кожне з яких оцінюється окремо за 200-бальною шкалою відповідно до рівня сформованості фахових компетентностей і досягнення когнітивних рівнів (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка)

Кількість балів	Характеристика відповіді
180-200	Вступник демонструє глибокі, системні та узагальнені знання програмного матеріалу, вільно володіє понятійно-категоріальним апаратом, аргументовано та логічно викладає матеріал, здатний аналізувати, узагальнювати та критично оцінювати економічні явища й процеси. Успішно застосовує знання для розв'язання стандартних і нестандартних завдань, формулює обґрунтовані висновки та демонструє високий рівень сформованості фахових компетентностей. Відповідь повна, логічна, послідовна і без суттєвих помилок.
150-179	Вступник виявляє достатньо ґрунтовні знання навчального матеріалу, розуміє основні закономірності та взаємозв'язки економічних процесів, уміє застосовувати знання для розв'язання практичних завдань. Відповідь є логічною та послідовною, хоча може містити окремі неточності або незначні помилки, що не впливають суттєво на загальне розуміння матеріалу.
120-149	Вступник володіє основними теоретичними знаннями, відтворює ключові положення навчального матеріалу та основні економічні поняття. Відповідь загалом правильна, але недостатньо повна та аргументована, містить окремі помилки або неточності, демонструє обмежену здатність до аналізу та практичного застосування знань.
100-119	Вступник має фрагментарні знання програмного матеріалу, відтворює

	лише окремі його положення, допускає суттєві помилки у визначеннях, поясненнях та висновках, відчуває труднощі під час аналізу та застосування знань для вирішення практичних завдань. Відповідь неповна та недостатньо аргументована.
0-99	Вступник не володіє основними положеннями програмного матеріалу або демонструє поверхневі знання, не може пояснити базові економічні поняття та закономірності, допускає значні помилки, не здатний логічно побудувати відповідь і застосувати знання для розв'язання поставлених завдань.

Під час співбесіди оцінюються:

- рівень теоретичних знань з мікроекономіки, макроекономіки, економіки підприємства та міжнародних економічних відносин;
- розуміння основних економічних категорій, законів, принципів і закономірностей функціонування економічних систем;
- здатність аналізувати економічні явища та процеси, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- уміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних економічних завдань;
- володіння економічною термінологією та понятійним апаратом;
- логічність, послідовність і аргументованість викладу матеріалу;
- здатність узагальнювати, систематизувати та критично оцінювати економічну інформацію;
- уміння формулювати висновки та обґрунтовувати власну позицію щодо актуальних економічних проблем.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Програма предметного тесту з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 21 листопада 2025 року № 1533 https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/yedki-iefvv-ievi-ievv/yefvv-2025/21-11-2025/programa-jefvv-ekonomika-ta-miznarodna-ekonomika.pdf?__cf_chl_tk=ose6YdD2Nw8w8OaQcVc5jtPpJl0ebqzcoEKqDdtk_ZE-1782056281-1.0.1.1-jDgm8I37t03zcn0_4k1AFzW2sUVMpvJTmv8m_JRqI90
2. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 256 с.
3. Антофій Н. М., Булюк О. В., Фомішин С. В. Міжнародна економіка: навч. посіб. Київ : Гельветика, 2019. 352 с.
4. Базилінська О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка. Київ : Центр

навчальної літератур, 2019. 352 с.

5. Білецька Л. В. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Київ : Центр учбової літератури, 2017. 664 с.

6. Білецька Л. В., Савич В. І., Білецький О. В. Економічна теорія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 688 с.

7. Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедєва В. К. та ін. Міжнародна економіка: підручник / за ред. А. О. Задой, В. М. Тарасевича. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 414 с.

8. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні економічні відносини: підручник. Київ : Кондор, 2019. 263 с.

9. Григор'єв І. С. Міжнародна економіка: практикум. Київ : НаУКМА., 2024. 145 с.

10. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: навч. посіб. Для студ. ВНЗ / В. І. Гринчуцький, Г. Т. Карапетян, Б. В. Погрішук. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ : ІЦЛІ, 2019. 304 с.

11. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Мікроекономіка: практикум. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 418 с.

12. Гукалюк А. Ф., Тепла М. М. Економіка підприємства: термінологічний словник-довідник. Львів : Ліга-Прес, 2021. 124 с.

13. Дахно І. І., Бовтрук Ю. А. Міжнародна економіка: навч. посіб. Київ : МАУП, 2002. 216 с.

14. Дмитрієв І. А., Шевченко І. Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник. Харків : ФОП Бровін О. В., 2018. 292 с.

15. Економіка підприємства / Л. Л. Лазебник, В. В. Гурочкіна, Л. В. Слюсарєва та ін.; за заг. ред. Л. Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.

16. Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 212 с.

17. Економіка підприємства: навч. посіб. / Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. Київ : НаУКМА, 2018. 304 с.

18. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. Л. Г. Мельника. Суми : Університетська книга, 2025. 874 с.

19. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. Л. Г. Лілич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 767 с.

20. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л. Л. та проф. Кривов'язюка І. В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

21. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право,

2019. 268 с.

22. Задоя А. О. Мікроекономіка: навч. посіб. Дніпро : Ун-т ім. А. Нобеля. 2021. 240 с.

23. Задоя А. О., Петруня Ю. Є.. Макроекономіка: навч. посіб. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 256 с.

24. Захарченко В. І. Економіка підприємства: практикум. Київ : Видавництво «І Центр навчальної літератури», 2019. 144 с.

25. Зінчук Т. О., Ковальчук О. Д., Куцмус Н. М. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 512 с.

26. Корсікова Н. М. Макроекономіка: навч. посіб. для ст-ів ВНЗ. Львів : Магнолія, 2019. 240 с.

27. Кушнір Н. О., Заяць О. І. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.

28. Мазур О. С. Мікроекономіка: практикум. Вінниця : ВНТУ, 2024. 188с.

29. Малий І. Й., Радіонова І. Ф., Куценко Т. Ф., Федірко Н. В. Макроекономіка : базовий курс: навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2016. 254с.

30. Менк'ю Г. Принципи мікроекономіки (пер. з англ.). Київ : Наш Формат, 2023. 520 с.

31. Міжнародна економіка : навч. посіб. / за ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМІ ім. О. М. Бекетова, 2024. 244 с.

32. Міжнародна економіка : навч. посіб. / О. Я. Кравчук, Т. В. Божидарнік, Л. В. Савош ; М-во освіти і науки України, Луц. нац. техн. ун-т. Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. 420 с.

33. Міжнародна економіка: підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. Київ : КНЕУ, 2014. 762 с.

34. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Н. І. Патика, О. В. Мартинюк, Д. Г. Кучеренко ; Ін-т підгот. кадрів держ. служби зайнятості України. Київ : Центр учб. літ., 2013. 557 с.

35. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. проф. А. П. Голікова, проф. О. А. Довгаль ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 463 с.

36. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / за заг. ред. Т.В. Орехової. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с.

37. Патика Н. І., Мартинюк О. В., Кучеренко Д. Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2014. 560 с.

38. Петрушенко Ю. М. Мікроекономіка : теорія та приклади розв'язування задач : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2019. 320 с.
39. Пилипенко В. В. Мікроекономіка: курс лекцій. Львів : Новий Світ-2000, 2018. 280 с.
40. Радіонова І. Ф., Котенок Д. М.. Макроекономіка: навч. посіб. М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. Київ : КНЕУ, 2025. 335 с.
41. Савельєв С. В., Зварич І. Я. Міжнародна економіка: підручник. 4-те вид., переробл. та доповн. Тернопіль : ТНГУ, 2018. 424 с.
42. Світова економіка: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 268 с.
43. Світова економіка: підручник / за ред. О. І. Шниркова, В. І. Мазуренка, О. І. Рогача. Київ : ВІЦ «Київський університет», 2018. 616 с.
44. Скорик Г. І. та ін. Вступ до мікро-, макроекономіки. Львів : Львівської політехніки, 2019. 164 с.
45. Степаненко С. В. Мікроекономіка: курс лекцій. Київ : КНЕУ. 2022. 312 с.